



Bakgrunn for vedtak

Tranøy kommune – Søknad om uttak av grunnvann til Lekangsund vannverk

Tranøy kommune i Troms fylke



Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Tranøy kommune
Referanse	201503230-6
Dato	04.12.2017
Notatnummer	-notat 29/2017
Ansvarlig	Gry Berg
Saksbehandler	Ole André Steinsvik

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81

7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18

8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	2
Høring og distriktsbehandling	3
NVEs vurdering	4
NVEs konklusjon	6
Forholdet til annet lovverk	8
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	9

Sammendrag

Tranøy kommune søker om tillatelse til å ta ut grunnvann til Lekangsund vannverk.

Grunnvannsbrønnene er plassert ved Bakkemo, Stonglandshalvøya. Kommunen planlegger å etablere to brønner, med et samlet uttak på inntil 52 m³/døgn, ca. 0,6 l/s. Fra brønnene er det planlagt å pumpe rent vann opp i et basseng på kote 35. Rentvannmagasinet vil inneholde tilstrekkelig vann til to-tre døgns forbruk og, eventuelt, slukkevann for brannberedskap. Vannverket forsyner per i dag ca. 31 abonnenter. I tillegg forsyner vannverket et nærliggende gårdsbruk. Eksisterende vannkilde ligger ca. 1,5 km unna i nordlig retning.

Mattilsynet har tidligere fattet vedtak om å oppgradere vannverket. Eksisterende grunnvannsbrønn har bl.a. inneholdt mangan som bunnfeller i røret og skapte problemer med skittent vann til abonnentene. I tillegg har det vært innslag av clorider som kan tyde på sjøvannsinntrengning.

Det har også vært ønskelig å komme nær annen eksisterende infrastruktur som vannledninger, vei og strøm.

Det er utført prøveboring og -pumping i området, med gode resultater.

Mattilsynet er positive til tiltaket og beskriver de nye grunnvannsbrønnene som gode vannkilder, samfunnsnyttige og fornuftige tiltak.

Det er ikke registrert naturtyper eller truede arter som blir påvirket av tiltaket. Det er heller ikke registrert automatisk fredete kulturminner i umiddelbar nærhet av grunnvannsbrønnene. Vannføringen i nærliggende bekk antas å ikke bli berørt av grunnvannsuttakinget.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Tranøy kommune tillatelse etter vannressursloven § 8 til grunnvannsuttaking til Lekangsund vannverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Tranøy kommune, datert 22.05.15:

«KONSESJONSSØKNAD UTTAK AV GRUNNVANN TIL LEKANGSUND/STANGNES VANNVERK

Vedlagt finner Dere vår søknad om konsesjon til uttak av grunnvann i Tranøy kommune i Troms. Tiltaket er plassert på sørenden av Senja nærmere bestemt på Stonglandshalvøya. Som det fremgår av søknaden ønsker Tranøy kommune å etablere nytt vanninntak til Lekangsund - Stangnes vannverk. Eksisterende vanninntak (som også er grunnvann) har vann av dårlig kvalitet og med innslag som tyder på sjøvannsinntrenging. Vi ber om at vår søknad behandles så raskt som mulig slik at vi kan komme i gang med utbygging i løpet av ettersommeren/ høsten i år. Vi ber også om en vurdering av om konsesjonsøknaden må sendes på høring.»

Om søker

Tiltakshaver er Tranøy kommune. Kommunen opererer flere grunnvannsuttak i området.

Beskrivelse av området

Grunnvannsbrønnene er planlagt etablert på Bakkemo ved Solbergfjorden. Terrenget ved borebrønnene består av fjellknauser og myr, omgitt av beitemark. Ca. 20 m fra borebrønnene er det inngjerdet et område som benyttes til beite for husdyr på sommerstid.

Beskrivelse av grunnvannsmagasin og –brønner

Prøvebrønnene ligger i et område som på geologiske kart utgjør skille mellom granitt og kvartsdioritt. Ved å skråbore inn i overgangssonene mellom disse bergartene har man lokalisert sprekker med tilstrekkelig vanntilsig. Vannmengden ble, ved stigetest, målt til henholdsvis 39 m³/døgn og 22 m³/døgn.

Senere har det vært gjennomført prøvepumping fra begge brønnene. Det viser seg at med et samlet uttak på 37 m³/døgn har man stabil vannstand i hullene ca. 8-10 m under bakken. Det indikerer at man har stor kapasitet i begge brønnene.



Figur 1: Plassering av grunnvannsbrønner ved Bakkemo, Lekangsund – Tranøy kommune

Maksimalt vannuttak, 52 m³/døgn, oppnås ved å benytte brønn 1 og 2 om hverandre. Det er i søknaden (brønnskjemaet) gitt følgende dimensjoner for brønnene;

	Brønn 1	Brønn 2
Total dybde – m	82	83
Borehull diameter - mm	139	139
Berggrunn	Fjell/løsmasser	Fjell/løsmasser
Maksimalt vannuttak - l/s	0,4-0,5	0,4

Tranøy kommune har foreslått klausuleringsområder rundt grunnvannsbrønnene. Hensynssonen vil berøre beiteområdet og det vil bli stilt krav til at det ikke foretas gjødsling av et område begrenset til 100 m fra uttaket, dvs. 30 m inn på beiteområdet. Det skal ikke etableres vei i forbindelse med tiltaket.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Området er regulert til landbruksformål, LNF-område.

Eiendomsforhold

Forholdet til grunneiere og rettighetshavere er avtalt og tinglyst. Begge brønnene er boret på eiendom gnr/bnr 8/4 i Tranøy kommune.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter for uttalelse. NVE mener saken er tilstrekkelig opplyst på denne måten.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Mattilsynet har uttalt følgende i brev av 17.8.2016:

...

«Tranøy kommune har valgt å etablere ny kilde i stedet for å etablere et renseanlegg. Dette er noe Mattilsynet vurderer er fornuftig, da dagens kilde er forholdsvis dårlig. Hvis kommunen skal etablere et renseanlegg for å rense eksisterende vannkilde, vil dette bli omfattende og muligens ikke hensiktsmessig. Et godt prinsipp for et vannverk er i utgangspunktet å ha en god vannkilde.

Mattilsynet er positivt til søknaden fra Tranøy kommune.»

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Tranøy kommune har søkt om å ta ut grunnvann fra to grunnvannsbrønner i fjell ved Solbergfjorden på Lekangsund i Tranøy kommune. Maksimalt samlet vannuttak vil være 0,6 l/s. Dette vil dekkes av to brønner med kapasitet på henholdsvis 39 og 22 m³/døgn som vil brukes om hverandre. Brønnenes samlede kapasitet er følgelig noe større enn omsøkt maksimaluttak.

Innstrømningsområdene antas å være dypere grunnvannstilstrømning, 80-85 m under overflaten. Med 20 graders skrå borevinkel vil det bety at det ikke blir tappet vann lengre enn 30 m fra hullene. Det er prøveboret og -pumpet i begge brønnene.

Det antas at det er noe påvirkning brønnene imellom. NVE vurderer dette som neglisjerbart da brønnene i stor grad skal brukes én og én. Omsøkt maksimalt uttak ligger i underkant av brønncapasiteten og kan påvirke grunnvannsspeilet. NVE mener imidlertid at brønnene har såpass rask innstrømning fra dypere liggende grunnvann, og vannuttaket så beskjedent, at det er akseptabelt at det tas ut omsøkt vannmengde.

Vannføringen i nærliggende bekk antas å ikke bli berørt.

Naturmangfold|

Naturtyper

Søk i naturbase (28.8.17) ga ikke treff på naturtyper i området.

Arter

Søk i artskart (28.8.17) gir ikke treff på rødlistearter i umiddelbar nærhet til tiltaksområdet. I fjorden sør for tiltaket er det registrert fiskemåke (NT), tyvjo (NT), svartbak og krykkje (arter av særlig stor forvaltningsinteresse). Ingen av disse artene forventes imidlertid å bli berørt av tiltaket.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens

relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om å ta ut grunnvann til Lekangsund vannverk legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden med rapporter og høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som naturbase og artskart den 28.8.17. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jmfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til grunnvannsbrønnene er det ikke registrert naturtyper eller rødlistede arter. Et eventuelt uttak av grunnvann ved Bakkemo vil, etter NVEs mening, ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer. NVE har også sett påvirkningen av grunnvannstiltaket i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jmfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt. Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap/friluftsliv

Det er ikke kommet inn høringsuttalelser som tar stilling til dette temaet. I naturbase (28.8.17) er det ikke registrert friluftslivsområder som blir direkte berørt av tiltaket. NVE har heller ikke oppfattet at området blir spesielt benyttet til friluftaktiviteter.

To kilometer mot øst ligger Svartneset friluftsområde med gode muligheter for tradisjonelt friluftsliv. Området er mye brukt hele året og kjennetegnes av bl.a. lett adkomst fra kjørevei, god fremkommelighet og tilgang til et bredt spekter av friluftaktiviteter. Dette inkluderer aktiviteter som turgåing, bær- og soppsanking, stor- og småviltjakt, strandaktiviteter m.m. En nærliggende bekk antas å ikke bli berørt av grunnvannsuttakingen.

Brukerinteresser

Brønnene er plassert i et relativt avgrenset område, og med unntak av tilgang til akkurat dette avgrensede området, kan ikke NVE se at tiltaket skal føre til endringer i allmennheten sin bruk av området.

Terrenget faller fra borehullene/rentvannsmagasinet og inn mot beitemarka slik at det ikke er fare for direkte innsig fra beiteområdet. Utenfor inngjerdet beiteområde er det kun tilfeldig ferdsel av sau og elg. I ny arealplan for Tranøy kommune er det satt av hensynssoner rundt borehullene. Utover neglisjerbare konsekvenser for gårdsdriften og konsekvenser som følge av klausuleringen for landbruket (som er diskutert og avtalt med grunneier), mener NVE at konsekvensene for

brukerinteressene er akseptable. Landskapsmessig vil brønnene, og rentvannsmagasinet, bare være delvis synlige i det tynt bebygde, rurale området.

NVE mener dette er en akseptabel konsekvens av et drikkevannsuttak.

Kulturminner

Det er registrert to automatisk fredete kulturminner i nærheten av tiltaksområdet. Kulturminneregistreringene er fra steinalder og fremover og knytter seg til bl.a. gårdshauger/bosetnings- og aktivitetsområder og bruksgjenstander (Kulturminnesøk 28.9.2017). NVE vurderer at det er mulig å ivareta hensynene til kulturminnene ved plassering av brønnene.

Flom, ras og skred

Det er ikke ventet at uttaket av grunnvann vil kunne føre til setninger, endringer i stabilitet, eller føre til økt erosjon.

Samfunnsmessige fordeler

Det omsøkte grunnvannsuttaget vil gi rent og stabilt drikkevann til Lekangsundområdet. Dette omfatter drøyt 30 abonnenter hvorav ca. 10 fastboende. Rent drikkevann er en allmenn interesse av høy prioritet.

Oppsummering

Tranøy kommune har søkt om å ta ut grunnvann fra Bakkemo, Stonglandshalvøya. Uttaket blir maksimalt 0,6 l/s. Vannet skal brukes til drikkevann i Lekangsundområdet. Det vil bli etablert to grunnvannsbrønner, hver med en makskapasitet på 0,4-0,5 l/s. Brønnene vil, i en normalsituasjon, brukes vekselvis. Med disse to brønnene, i tillegg til annen vannforsyning, vil området ha en stabil og sikker vannforsyning. Brønnene vil, slik NVE ser det, ikke føre til nevneverdige konsekvenser for biologisk mangfold eller for brukerinteresser i området.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Tranøy kommune tillatelse etter vannressursloven § 8 til grunnvannsuttak til Lekangsund vannverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggsaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av rent drikkevann ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Grunnvannsuttak

Tillatelsen gjelder et vannuttak på maksimalt 0,6 l/s fra 2 grunnvannsbrønner ved Bakkemo i Lekangsund.

Vannforbruket skal logges kontinuerlig og data skal legges frem for NVE på forespørsel.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal legges frem og godkjennes av NVE.

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell søker å oppsummere føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dokumentet som ikke har kommet med i tabellen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Uttak	Maksimalt uttak 0,6 l/s. Uttaket gjøres ved to grunnvannsbrønner med kapasitet 0,4-0,5 l/s, og benyttes normalt om hverandre. Brønnenes plassering skal være i henhold til kart, men eksakt posisjon kan avgjøres ved detaljplan.
Annet	Tiltaket skal gjennomføres som beskrevet i søknaden.

Det er angitt i tabellen hvorvidt det kan gjøres justeringer i forbindelse med detaljplanleggingen. Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).